

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022 30.11.2023 ж.
	<i>Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі</i>	

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясы
Қабылдау комиссиясының төрағасы
 А. Жудебаев
(Ғылыми кеңестің 30.04.2025 жылғы
отырысының №10 хаттама шешімі)

**8D02108 - «СӘНДІК ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ДОКТАРАНТУРАҒА ТҮСУ
ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2025

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	

1.ӘЗІРЛЕНДІ

Беристенов Ж.Т. философия ғылымдарының кандидаты, ЖАК профессор.
Базарбаева Р.Е. ЖАК профессор.

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Сәндік өнер» кафедрасының отырысы
 Хаттама № 9 « 01 » 04 2025ж.

«Сәндік өнер» кафедрасының меңгерушісі Талдыбаева А.С.

3.КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Қ.З.Халықов

Ғылыми кадрларды даярлау бөлімінің басшысы Кульшанова А.А.

Докторантураға түсу емтиханының бағдарламасы жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің алдыңғы сатысының (магистратура) бағдарламаларының көлемінде қалыптастырылады.

Докторантураға түсу емтиханының бағдарламасы жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің алдыңғы сатысының (магистратура) бағдарламаларының көлемінде қалыптастырылады.

«Сәндік өнер» мамандығы бойынша докторантураға келесі бағыттар бойынша білім алған тұлғалар қабылданады:

6M041300- Кескіндеме
7M02185 – Кескіндеме
7M02122 - Станоктік кескіндеме
7M02185- Кескіндеме
7M02123 - Монументалды кескіндеме
7M02193 – Сценаграфия
7M02163 – Сценаграфия (1 жыл)
7M02187 – Графика
7M02167 – Графика (1 жыл)
6M041400- Графика
7M02124-Станоктік графика
7M02186 – Мүсін
7M02126-Мүсін
6M041500- Мүсін
7M02156 – Дизайн (1 жыл)
7M02169 - Сән және дизайн(1 жыл)
7M02155 – Өнертану (1 жыл)
6M041600-Өнертану
7M02128-Өнертану

8D02108 - «Сәндік өнер» мамандығы бойынша докторантураға қабылдаудың негізгі талаптары:

I. Доктарантураға талапкер мына жағдайларды ескеруі қажет:
Докторантураға түсуші талапкер іргелі кәсіби дайындықтан өтуі, заманауи ақпараттық технологияларды меңгеруі, заманауи практикалық және ғылыми мәселелерді тұжырымдап шеше білуі тиіс.

Білуі керек:

- Жаһандану және интернационалдандыру жағдайында отандық ғылымды дамытудың қазіргі тенденциялары, бағыттары мен заңдылықтарын;
- бейнелеу және сәндік өнер саласындағы іргелі ғылымдардың негіздері, қазіргі заманғы сәндік-қолданбалы өнердің негізгі жетістіктері мен даму тенденциялары, сәндік өнердегі кәсіби қызметтің өзекті мәселелерін.

Іскерлігі болуы керек:

- ғылыми зерттеулерді талдау, бағалау және енгізу;
- өзінің одан әрі кәсіби дамуын жоспарлау және болжау;
- қазіргі заманғы сәндік өнердегі өзекті мәселелер мен тенденцияларды талдау, сәндік өнердің тарихы мен теориясы туралы практикалық білімді кәсіби мақсатта қолдану, Тарихи материалды талдау мен синтездеудің эксперименттік әдістерін қолдана отырып, сәндік өнер саласында өз бетінше зерттеулер жүргізу.

Дағдыларға ие болуы керек:

- әртүрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни талдау және салыстыру;
- зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау;
- халықаралық ғылыми форумдарда, конференциялар мен семинарларда көпшілік алдында сөз сөйлеу;
- ғылыми жазу және ғылыми коммуникация;
- зерттеу саласын жүйелі түсіну және таңдалған ғылыми әдістердің сапасын көрсету, өзектендіру;
- ғылыми іс-шараларға, іргелі ғылыми отандық және халықаралық жобаларға қатысу;
- ғылыми жаңалықтар мен әзірлемелерге зияткерлік меншік құқықтарын қорғау;
- шет тіліндегі еркін қарым-қатынас;
- инновациялық техникалық-технологиялық жаңару және ақпараттық ағындардың өсуі жағдайында ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызмет саласында;
- теориялық және эксперименттік ғылыми зерттеулерді әзірлеу мен жүргізуде;
- сәндік өнер саласындағы проблемаларға кәсіби және жан-жақты талдау жүргізуде;

Құзыретінің болуы керек:

- жаратылыстану және гуманитарлық ғылымдар эволюциясындағы парадигмалардың дамуы мен өзгеруінің негізгі кезеңдерін және олардың ғылыми дүниетанымның негізі ретіндегі ролін түсіну;
- жаһандану жағдайында отандық ғылымды дамытудың заманауи бағыттары мен заңдылықтарын түсіну;
- білім беру мекемелерінде оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру және оқу процесіне ғылыми әзірлемелерді енгізу қабілеті;
- өмір бойы білім алу мүмкіндігін қамтамасыз ететін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мекемелерінде оқытудың білім беру технологияларын пайдалануға және оқу-тәрбие процесін жобалауға дайындық;
- заманауи ғылыми теориялар мен талдау әдістері негізінде академиялық тұтастықпен сипатталатын дербес ғылыми зерттеу жүргізуге дайындық;
- патенттік іздестіру мен ғылыми ақпаратты беру тәжірибесін жүргізуге және ғылыми жаңалықтар мен әзірлемелерге зияткерлік меншік құқықтарын қорғауға дайындық;
- білім беру процесін бағалау үшін диагностиканың заманауи технологияларын және сапа менеджменті жүйесін қолдануға дайындық.
- сәндік өнер саласындағы проблемаларға кәсіби және жан-жақты талдау жүргізуде;
- білім беру мекемелерінде оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру және оқу процесіне ғылыми әзірлемелерді енгізу қабілеті;
- ақпаратты алудың, сақтаудың, өңдеудің негізгі әдістерін, тәсілдері мен құралдарын, ақпаратты басқару құралы ретінде компьютермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.

2.Қабылдау емтиханы

Түсу емтиханы «магистратураға және PhD докторантураға қабылдау туралы Ережеге» сәйкес ауызша түрде өткізіледі.

- реферат қорғау. Реферат базалық пәндер кешені негізде құрылынып ұсынылған тақырыптардың бірі немесе түсушінің еркін тақырыбы бойынша алдын ала орындалады.

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ

1. Қазақ ою-өрнектерінің мәдени феномені және рухани болмыстың көрінісі.
2. Ежелгі Сақтар өнерінің дүниетанымдық қыры.
3. Ұлттық сәндік қолданбалы өнердегі дәстүр мен жаңашылдық.
4. Тәуелсіз Қазақстанның сәндік өнеріндегі ұлттық ізденістердің кезеңдері.
5. Қазақстан сәндік қолданбалы өнерінің көркемдік даму бағыттары.
6. Қазақстандағы сәндік-қолданбалы өнердің дамуындағы инновациялық тәсілдер.
7. Қазақ сәндік қыш өнерінің негізгі кезеңдері.
8. Қазақ ою-өрнегінің семантикалық мазмұны.
10. Сәндік қолданбалы өнерді дамытудағы заманауи цифрлық технологияның мүмкіндіктері.
11. Сақ өнері-ежелгі өркениет рухының көркемдік ізденістердің символы.
12. Қазақ зергерлік өнерінің ұлттық ерекшелігі.
13. 21 ғасырдың сәндік-қолданбалы өнеріндегі эко-дизайн және тұрақты тәжірибелер.
14. Қазақ әскери өнерінің көркем рәміздік белгілері.
15. Қазақ кілемдерінің композициясы және даму тарихы.
16. Ұлттық көркем киіз өнеріндегі стилдік ізденістер.
17. Қазақ сәндік өнеріндегі ши өнерінің қазіргі дамуы.
18. Сәндік өнер мен монументалды өнердің синтез мәселесі.

III. Пән атауы және олардың негізгі бөлімдері

1. «Сәндік-қолданбалы өнердің семиотикасы» пәні

«Сәндік-қолданбалы өнердің семиотикасы» пәнінің мақсаты магистранттарды Семиотика туралы ерекше тәртіптік сала ретінде және семиотиканы гуманитарлық зерттеудің пәнаралық әдіснамасы ретінде терең біліммен қамтамасыз ету; классикалық Семиотиканың негізгі өкілдерімен және тұжырымдамаларымен таныстыру; көркем шығармаларды талдау практикасында семиотикалық әдістерді қолдану дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

Магистранттарды Семиотика туралы ерекше тәртіптік сала ретінде және семиотиканы гуманитарлық зерттеудің пәнаралық әдіснамасы ретінде терең біліммен қамтамасыз ету; классикалық Семиотиканың негізгі өкілдерімен және тұжырымдамаларымен таныстыру; көркем шығармаларды талдау практикасында семиотикалық әдістерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.

Пәннің негізгі міндеттері:

- магистранттарда өнердің пәндік саласына қосымша Семиотиканың негізгі ұғымдарын қалыптастыру.
- семиотикалық талдаудың негізгі әдістерімен, принциптерімен және белгілерімен танысу;
- гуманитарлық білімнің басқа салаларында Семиотика ұғымдық аппаратын қолдану дағдыларын дамыту.

Пәнді оқу нәтижесінде магистрант:

- мультимодальды семиотикалық шығарма ретінде өнер туындысының негізгі сипаттамаларын білу;
- семиотикалық талдаудың негізгі әдістерін, принциптері мен процедураларын меңгеру;
- гуманитарлық білімнің сабақтас салаларында Семиотиканың ұғымдық аппаратын қолдана білу.

Көркем шығарманы толық қабылдай білуге тәрбиелейтін пәндердің бірі — "сәндік-қолданбалы өнердің семиотикасы" пәні.

« Сәндік-қолданбалы өнердің семиотикасы» пәні бойынша емтихан сұрақтары:

1. Семиотика бөлімдері: семантика, синтаксис және прагматика.
2. Сәндік-қолданбалы өнердегі пішін, түс және материалдың символы.
3. Дәстүрлі рәміз мен белгінің табиғаты.
4. Ежелгі геоглифтер мен петроглифтердің рәміздік бастаулары.
5. Қазақтың дәстүрлі көркем материалдары және олардың қасиеттері.
6. «Рәміз» және «белгілік жүйелер» түсініктерінің құрылымы
7. Семиотика ғылым ретінде. Негізгі мектептер мен тәсілдер.
8. Аристотельдің семантикалық үштігі тұрғысынан белгі теориясы: сөз— ұғым— нәрсе.
9. Сәндік-қолданбалы өнердегі түстің семиотикалық қызметі.
10. Ю. М. Лотман бойынша Семиосфера және символдық тұжырымдама
11. Ою өрнек белгі және каллиграфиялық өнер ретінде
12. Рәміздер қазақ ұлтының көркемдік ойлауының негізгі жүйесі
13. Өнер туындысы семиотикалық көп астарлы мәтін ретінде.
14. Түстердің семантикасы мәдени, діни және рухани мағыналар жүйесі ретінде.
15. Тәуелсіз Қазақстан Республикасының жарияланған елтаңбаларындағы тарихи үдерістегі дүниетанымдық рәміздердің негіздері
16. Екілік (дуальдылық) және белгілердің асимметриясының семиотикалық қасиеттері. (Ю. М. Лотман бойынша)
17. Сәндік-қолданбалы өнердің мәнін -саралау мәселелері
18. Қазақ руларының рәміздік қызметі мен философиялық мәні
19. "Әлемдік ағаш" тұжырымдамасына негізделген мәтіндер мен модульдік жүйелерді қайта құру мәселелері
20. Семиотика белгілер мен белгілер жүйесі туралы ғылым ретінде.
21. Қазақ мәдениетіндегі бейнелі ойлау
22. Сақтар өнеріндегі рәміздердің мәтіндері
23. Есік қорғанынан табылған алтын киімді сақ жауынгерінің семантикасы.

24. Этникалық ою-өрнек мифопоэтикалық ақпарат тасымалдаушысы ретінде.
25. Семиотикадағы интуиция мәселесі

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Лотман Ю. М. Семиосфера. СПб: Искусство – СПб, 2000.
2. Актуальные проблемы семиотики культуры: Труды по знаковым системам. Тарту: Изд-во Тартуского гос. ун-та, 1987.
3. Арнхейм Р. Новые очерки по психологии искусства. М.: Прометей, 1994.
4. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М.: Прогресс, 1989.
5. Вельфлин Г. Основные понятия истории искусств. СПб: Мифрил, 1994.
6. Выготский Л. С. Психология искусства. М.: Искусство, 1968.
7. Гомбрих Э. Х. О задачах и границах иконологии // Советское искусствознание 25. М.: Советский художник 1989. С. 275–305.
8. Иванов Вяч. Вс. Избранные труды по семиотике и истории культуры. Т. 1–4. М.: Языки русской культуры, 1998–2007
9. Топоров В. Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифологического: Избранное. М.: Издательская группа «Прогресс» – «Культура», 1995.
10. Успенский Б. А. К проблеме генезиса тартуско-московской семиотической школы // Ю. М. Лотман и тартуско-московская семиотическая школа. М.: Гнозис, 1994. С. 265–278.
11. Успенский Б. А. Семиотика искусства. М.: Языки русской культуры. 1995.
12. Фридлендер М. Об искусстве и знаточестве. СПб: Наследников, 2001.
13. Шпет Г. Г. Эстетические фрагменты // Сочинения. М.: Правда, 1989. С. 345–472.
14. Эко У. Роль читателя. Исследования по семиотике текста. СПб: Симпозиум, 2005.

Қосымша әдебиеттер

1. Тохтабаева, Ш.Ж. Этнокоды в декоративно-прикладном искусстве казахов [Текст] / Ш.Ж. Тохтабаева.- Алматы: Ғылым ордасы, 2017.- 124 с. ISBN 978-601-280-998-5
2. Казахский традиционный орнамент в современном изобразительном искусстве Казахстана [Текст] / коллективная монография.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 280 с. CD-ROM ISBN 978-601-230-070-3
3. Мұсаханова, М.З. Қазақ халқының қолданбалы өнері [Мәтін]: Жоғары оқу орындарына арналған оқу құралы / М.З. Мұсаханова.- Алматы, 2012.- 215 б. ISBN 978-601-265-043-3
4. Шойбеков, Р.Н. Қазақ қолөнері аталымдарының түсіндірме сөздігі [Мәтін] / Р.Н. Шойбеков.- Алматы: Сардар, 2012.- 312 б. ISBN 978-601-7174-29-3
5. Байжігітов, Б.К. Қазақтың қолөнері тарихы [Мәтін]: Сәндік қолданбалы өнер және халықтық кәсіпшілік: Арнайы жоғары кәсіби білім беретін оқу орындарына арналған оқу құралы / Б.К. Байжігітов.- Алматы: Экономика, 2012.- 265 б. ISBN 978-601-225-366-5

6. История казахского искусства. [Текст]. Т.3. Искусство Казахстана нового и новейшего времени.- Алматы: Арда, 2013.- 864 с.ISBN 978-601-7355-10-4
7. История казахского искусства. Средневековый период [Текст]. Т.2. Древний период.- Алматы: Арда+7, 2012.- 448 с.ISBN 978-601-7355-015

2. «ЖОО сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі» пәні

«Жоғары оқу орындарында сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі» пәні кәсіби көркемдік білім берудің әртүрлі деңгейлерінде оқушылардың сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерін оқыту процесін сауатты құруға көмектесетін ғылыми пән ретінде сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі туралы кешенді түсінік береді.

Міндеттері:

- жалпы білім беру ұйымдарында және қосымша көркемдік білім беру жүйесінде көркемдік-педагогикалық қызметтің заманауи әдістері мен технологияларын қолдануға дайындықты дамыту;
- сәндік-қолданбалы өнерді оқытуда пәнаралық интеграция туралы түсінік қалыптастыру;
- көркемдік білім берудің дәйекті жүйесінің әртүрлі деңгейлері үшін сәндік-қолданбалы өнер бойынша оқу жоспарларын, білім беру бағдарламаларын, сабақ жоспарларын, оқу-әдістемелік құралдар мен көрнекі материалдарды әзірлеу саласында білім мен дағдыларды меңгеру;
- қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі саласындағы білімді қалыптастыру, сонымен қатар шығармашылық педагогикалық ойлауын дамыту және заманауи оқыту технологияларын меңгерген мамандарды даярлау.

Құзыреттері: ғылыми-педагогикалық әдебиеттермен жұмыс істей білу, сәндік-қолданбалы өнерді зерделеу бойынша оқу жоспарлары мен бағдарламаларын талдай білу, оларды білім алушылардың психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып құрастыра білу, кәсіби ұғымдар мен терминологияны пайдалана білу.

Пән бойынша оқыту нәтижелері:

- білім берудің барлық деңгейлерінде сәндік - қолданбалы өнер бойынша заманауи оқу процесін ұйымдастыру негіздері;
- мәдениет және өнер саласындағы кәсіптік білім беру дидактикасының негіздері;
- педагогикалық модельдеуге және нақты педагогикалық технологияны әзірлеуге теориялық тәсілдер;
- біртұтас, жүйелі жұмыс істейтін педагогикалық процестің негізінде жатқан заманауи педагогикалық технологиялар;
- сәндік-қолданбалы өнерді оқыту бойынша оқу сабақтарының мәні, принциптері, әдістері.

Білуі керек:

-сәндік-қолданбалы өнерді оқытуда оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру мен жүргізудің күрделі мәселелерін талдау мен шешудің әртүрлі әдістемелік принциптері мен тәсілдерін қолдану;

- проблемаларды кешенді талдау және көп қырлы зерттеу және оқытушылық міндеттерді шешудің ұтымды жолдарын іздеу контекстінде сабақтарды өз бетінше өткізу;
- өзінің кәсіби оқытушылық қызметін тәжірибеде дидактиканың, проблемалық оқытудың, case-study заманауи технологияларын іске асыру;
- педагогикалық тұрғыдан орынды және психологиялық тұрғыдан қауіпсіз білім беру ортасын құру;
- оқу процесін жоспарлау, сәндік-қолданбалы өнер бойынша оқу бағдарламаларын жасау және іске асыру.

«ЖОО сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі» пәні бойынша емтихан сұрақтары:

- 1.Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың теориясы мен әдістемесі. Оқу пәні, курстың мақсаттары мен міндеттері
- 2.Көркемдік білім дамуының әлеуметтік сипаты.
3. Әдістеме оқу пәні ретінде және ғылым ретінде, курстың мақсаттары мен міндеттері, курстың басқа пәндермен, практикамен байланысы.
4. Тарихи қалыптасқан көркемдік білім беру жүйесінің сипаттамасы.
5. Қазіргі заманғы көркемдік білім берудегі инновациялық процестер.
6. Синергетикалық, пәнаралық білім негізінде "жоғары оқу орындарында сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі" ұғымын құру
- 7.Заманауи педагогикалық технологиялар және олардың педагогикалық шеберлікті арттырудағы рөлі.
8. Сәндік-қолданбалы өнер саласындағы көркем-педагогикалық білім берудің теориялық және әдістемелік негіздері.
- 9.Өнертану-педагогикалық мәдениеттің құрылымы: өнертану дайындығы (танымдық-дүниетанымдық және эмоционалды-құндылық аспектілері); педагогикалық дайындық (шығармашылық-педагогикалық аспект).
10. Стилдеу көркем образ жасаудың негізгі принципі ретінде сәндік өнер. Сәндеу әдістері.
11. Білім беруді цифрлық түрлендіру жағдайында қолданбалы өнерді оқытудағы әдістемелік тәсілдің ерекшеліктері.
- 12.Ерекше қажеттіліктері бар білім алушылардың дамуы мен әлеуметтенуіндегі сәндік-қолданбалы өнердің рөлі.
13. Дәстүрлі қолөнерді қазіргі білім беру ортасына кіріктіру: міндеттері мен әдістері.
- 14.Әдістемелік-дидактикалық принциптер мен әдістерді қолдана отырып, сәндік-қолданбалы өнер бағдарламасын жүзеге асыру.
- 15.Заманауи көрме және жалпылама сәндік-қолданбалы өнер.
- 16.Сәндік өнердің алуан түрлері: керамика, батик, тоқу, зергерлік бұйымдар және т.б. жаңа формаларды іздеу.
17. Қолданбалы өнерді оқытудың өзіндік әдістерін жасау және енгізу: құрылымы, тиімділік критерийлері.
18. Сәндік өнер суретшілердің ежелгі образдарды заманауи жұмыстарда қолдануы.

19. Заманауи көрмедегі сәндік-қолданбалы өнер.
20. Заманауи педагогикалық технологиялар.
21. Жас ұрпақтың рухани тұлғасы мен мәдени сабақтастығын қалыптастыруда этнопедагогика мен ұлттық өнер.
22. Жаһандану және цифрландыру жағдайында сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың қиындықтары мен болашағы.
23. Ұлттық ою-өрнектердің түрлері және әр шебердің жеке қолжазбасы.
24. Халық өнерінің түрлері, ұрпақтан-ұрпаққа өнер түрлерінің сабақтастығы.
25. Шығармашылық психологиясын түсіну.

Пайдаланатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Әбдіғаппарова Ұ.М. «Қазақтың ұлттық ою-өрнектері». Алматы, «Өнер» 1999 г.
2. К.Ибраев «Казахский орнамент». Алматы, «Өнер» 1994 г.
3. Муканов М.С. «Казахская юрта». Алматы, «Өнер» 1981 г.
4. Маргулан А. «Казахское народное прикладное искусство». Алматы, «Өнер» 1986 г.
5. Ақпанбек Ғ. Қазақтардың дүниетанымы- Алматы : Қазақ университеті, 1993-566
6. Байжігітов Б.К. Бейнелеу өнерінің философиялық мәселелері: Кеңістік пен уақыт ырығағындағы сурет үлгілері. — Алматы : Ғылым өлке, 1998-192 бет.
7. Моран А. де. История декоративно-прикладного искусства. М., 1982.
8. Орнамент всех времен и стилей. В2-х т. М. : арт-Родник, 2002.
9. Федоров-Давыдов Г. А. Искусство кочевников и Золотая роды. М.: Искусство, 1976.
10. Кузин В.С, и Кубышкина Э.И. Изобразительное искусство. Учебник 1-2кл, 3-4кл, М; Драфа 1997
11. Асанова, Б. Қазақ ұлттық ою-өрнектерінің тарихы мен теориясы [Мәтін]: оқулық / Б. Асанова, А. Птицина, Ұ. Әбдіғаппарова.- 2-ші бас.- Астана: Фолиант, 2012.- 208б. ISBN 978-601-292-501-2
12. Тохтабаева, Ш.Ж. Этнокоды в декоративно-прикладном искусстве казахов [Текст] / Ш.Ж. Тохтабаева.- Алматы: Ғылым ордасы, 2017.- 124 с. ISBN 978-601-280-998-5
13. Казахский традиционный орнамент в современном изобразительном искусстве Казахстана [Текст] / коллективная монография.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 280 с. CD-ROM ISBN 978-601-230-070-3
14. Мұсаханова, М.З. Қазақ халқының қолданбалы өнері [Мәтін]: Жоғары оқу орындарына арналған оқу құралы / М.З. Мұсаханова.- Алматы, 2012.- 215 б. ISBN 978-601-265-043-3
15. Шойбеков, Р.Н. Қазақ қолөнері аталымдарының түсіндірме сөздігі [Мәтін] / Р.Н. Шойбеков.- Алматы: Сардар, 2012.- 312 б. ISBN 978-601-7174-29-3
16. Байжігітов, Б.К. Қазақтың қолөнері тарихы [Мәтін]: Сәндік қолданбалы өнер және халықтық кәсіпшілік: Арнайы жоғары кәсіби білім беретін оқу

- орындарына арналған оқу құралы / Б.К. Байжігітов.- Алматы: Экономика, 2012.- 265 б. ISBN 978-601-225-366-5
17. Кашекова, И.З. Изобразительное искусство [Текст]: учебник / И.З. Кашекова.- М.: Академический проект, 2009.- 853 с. ISBN 978-5-8291-1077-2
18. Қазақ өнері. Бес томдық [Мәтін]. Т 2. Халықтық және қолданбалы-сәндік өнер: Альбом. В трех языках / құраст. Қ. Мұратаев.- Алматы: Елнұр, 2013.- 176 б. ISBN 987-601-80039-8-1
19. Гураль, С. Драгоценные камни. Гид миру ювелирных секретов [Текст]: энциклопедия / Светлана Гураль.- М: Э, 2018.- 288 с. ISBN 978-5-699-53783-3:
20. Синтез искусств в изобразительном искусстве Казахстана XX-XXI веков [Текст] / отв. за выпуск А.Б.Кенджакулова, А.Т.Еспенова.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 328 с. ISBN 978-601-230-074-1
21. Аксенова, А.С. История искусств. Просто важно. Стили, направления и течения [Текст] / Алина Сергеевна Аксенова.- М.: Эксмо, 2020.- 208 с. ISBN 978-5-699-94070-7
22. Куманин, В.И. Материалы ювелирных изделий [Текст] / В.И. Куманин, В.Б. Лившиц.- М.: Астрель; Кладезь, 2012.- 224 с.+16. ISBN 978-5-271-45774-6
23. Ергалиева, Р. Этническое и эпическое в искусстве Казахстана [Текст]: Учебник / Райхан Ергалиева; Ответ. редактор Каскабасов С.А.- Алматы: Жібек жолы, 2011.- 432с. ISBN 978-601-294-064-0:
24. История казахского искусства. [Текст]. Т.3. Искусство Казахстана нового и новейшего времени.- Алматы: Арда, 2013.- 864 с. ISBN 978-601-7355-10-4
25. История казахского искусства. Средневековый период [Текст]. Т.2. Древний период.- Алматы: Арда+7, 2012.- 448 с. ISBN 978-601-7355-015
26. Вельфлин, Г. Основные понятия истории искусств [Текст]: Проблема эволюции стиля в новом искусстве / Генрих Вельфлин; пер с нем. А.Франковского.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019.- 352 с. ISBN 978-5-389-17200-5:
27. Изобразительное искусство Казахстана в контексте мирового художественного процесса [Текст].- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 312 вкл 17 с. ISBN 978-601-230-471-8
28. Культурный политолог: изобразительное искусство диаспор Казахстана [Текст]: Учебник / Ответ. редактор Каргабекова Р.И., Кенджакулова А.Б.- Алматы: МОН РК Evo Press, 2014.- 506с вкл 32 с. ISBN 978-601-230-040-6

Қосымша әдебиеттер.

1. Бауэр В.Дюмотц И., Головин С. Энциклопедия символов / пер. С немецкого Г.И. Гаева . М: КРОН-ПРЕСС, 1995-512с.
2. Безмозгин В мире дизайна- Ташкент Фан ,1990-314с.
3. Бердяев Николай. О творчестве национального духа / Декоративное искусство-1989 №3с. 40-43
4. Вишпер Б.Р. введение в историческое изучение искусства.- М.: Изобразительное искусство, 1985-288с.
5. Волков Н.Н. Цвет в живописи. — М: Искусство ,1984-с.,79ил
6. Козлов И.А. «Основы композиции». Москва, 1976 г.

Электронные ресурсы:

1. <https://studme.org/357979/pedagogika/zaklyuchenie>
2. <https://nokkii.ru/download/library/bibliograficheskiy ukazatel dpi 2017.pdf>
3. [https://www.sites.google.com/site/sajtucitelejiskusstva/literatura-dla-ucitelej-](https://www.sites.google.com/site/sajtucitelejiskusstva/literatura-dla-ucitelej-izo)

izo

3. «Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер» пәні

«Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер» пәні басқа пәндермен қатар жоғары кәсіби білімін, шығармашылық ойлау мен шеберлігін шыңдап, өзіндік қолтаңбасын қалыптастырып, ғылыми зерттеу жұмысында практикалық деңгейде меңгеруге көмектеседі. "Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер" "сәндік өнер" мамандығы бойынша магистрлерді даярлау жүйесінде қазіргі заманғы өнердің ізденістері, бағыттары туралы жүйелі талдау кешені болып табылады.

Сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерінде жоғары көркем туындылар жасау үшін дәстүрлі және заманауи технологиялар саласында да, әлеуметтік-экономикалық, эргономикалық, өндірістік және эстетикалық талаптардың кең спектрін ескере отырып, стильдің теориялық әдістерін білу қажет.

«Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер» пәнінің мақсаты Сәндік-қолданбалы өнердің әртүрлі түрлерінде жоғары көркем туындылар жасау үшін дәстүрлі және заманауи технологиялар саласында да, әлеуметтік-экономикалық, эргономикалық, өндірістік және эстетикалық талаптардың кең спектрін ескере отырып, стильдің теориялық әдістерін практикалық деңгейде меңгерту болып табылады.

«Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер» пәнінің міндеті "Сәндік өнер" бойынша озық ізденістерді түсіну, жаңашылдық пен стильдік жаңғыру бағыттарын білу, жоғары білікті маман дайындау.

-кеңістіктік-пластикалық өнер жүйесіндегі көркемдік қызметтің тәуелсіз түрі ретінде сәндік-қолданбалы өнердің жаңа көркемдік процесі туралы түсінік беру;

- сәндік-қолданбалы өнерді дамытудың негізгі кезеңдері туралы түсінік беру, олардың тарихи даму ерекшеліктерін анықтау;

-терең кәсіби талдаудың нұсқаларын ұсына отырып, сәндік-қолданбалы өнердің үздік туындыларымен таныстыру;

- функциялар мен материалдар бойынша жіктеуге сәйкес, сондай-ақ тұрғын үй кеңістігінің қалыптасуы мен эволюциясы контекстінде тарихи даму процесі туралы түсінік беру;

- шығарманың формальды-бейнелі құрылымы мен оны құрған мәдениет дәуірінің басым құндылық бағдарлары арасындағы байланысты ашу;

- өнертану теоретиктерінің еңбектерін зерделеу, сондай-ақ сәндік-қолданбалы өнер саласындағы теориялық негіздермен танысу.

Білуі керек:

- дамудың негізгі кезеңдері, дәстүрлі сәндік-қолданбалы өнердің маңызды бағыттары, тарихи-мәдени процестің негізгі қозғаушы күштері мен заңдылықтарын түсіну;

-осы кезеңде жасалған сәндік-қолданбалы өнер туындылары, олардың стилистикалық сипаттамалары мен ерекшеліктері, символдық мәні, материалдары мен техникасы;

-әлемдік көркемдік үдеріс контекстіндегі сәндік-қолданбалы өнердің мазмұнының, символикасының және формальды экспрессивті құралдарының ерекшелігі;

-Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнерінің тарихы бойынша зерттеулердің заманауи әдіснамалық принциптері мен әдістемелік тәсілдері, сәндік-қолданбалы өнер туындыларын түсіндіру принциптерін.

«Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа көркемдік үрдістер» пәні бойынша емтихан сұрақтары

1. Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнеріндегі заманауи үрдістер.
2. Әлемдік сәндік-қолданбалы өнердегі заманауи үрдістердің ұлттық мәдени тәжірибеге енуі. Дәстүр мен инновацияның диалектикасын түсіну
3. Сәндік-қолданбалы өнер және сандық технология.
4. Интерьер дизайнына арналған сандық қолданбалы өнер туындыларын жасаудың заманауи тәсілі мен әдістері.
5. Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнеріндегі ұлттық дәстүрлі мәдени тәжірибені жалғастырудың сипаттамасы мен ерекшеліктері.
6. Сәндік-қолданбалы өнер және синтез.
7. Сәндік өнер нысанын жасау кезінде сәндік композициядағы көркемдік экспрессивтілік құралдары.
8. Сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарының сипаттамасы.
9. Қазақтардың киімдері мен тұрмыс заттарын әшекейлеу мотивтері мен техникасы.
10. Қолданбалы өнер бұйымдарын безендірудің негізгі принциптері.
11. "Таперсия" ұғымы және қазіргі гобелендердің жаңа мүмкіндіктері.
12. Қазіргі сәндік өнер контекстіндегі гобеленнің көркемдік-мәдени құндылығы.
13. Сәндік-қолданбалы өнердегі композиция түрлері.
14. Қазақстанда заманауи сәндік-қолданбалы өнердің даму ерекшеліктері.
15. Сәндік композиция. Мазмұны бойынша ою-өрнек түрлері.
16. Сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын жобалаудың технологиялық әдістері мен әдістері.
17. ХХІ- ғасырдағы сәндік-қолданбалы өнердің дамуының жаңа бағыттары мен ерекшеліктері.
18. Қазіргі қолданбалы өнер шеберлерінің жұмысындағы архаика мен аңыздардың рөлі.
19. Киіз бұйымдарын жасаудың инновациялық технологиялары мен заманауи тәсілдері.
20. Дәстүрлі қолданбалы өнер ұлттық мәдениеттің квинтэссенциясы ретінде.
21. Сәндік-қолданбалы өнердегі жаңа бағыттар мен технологиялар.
22. Дәстүрлі қолданбалы өнерді коммерцияландыру негіздері.
23. Сәндік өнер композициясындағы мәнерлі құралдар.

24. Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнеріндегі эксперименттік композициялық шешімдер.

25. Ою-өрнектерді дамытудағы жаңа мүмкіндіктер.

III. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Грицай Л.А. Современные тенденции развития декоративно-прикладного искусства в медиакультуре. Рязанский филиал ФГБОУ ВО «Высшая школа народных искусств» (академия) <https://naukaip.ru/wp-content/uploads/2020/09/%D0%9C%D0%9A-889.pdf>
2. Н.В. Пискарева (г. Москва). Искусство ткачества от шпалеры до таписерии. Современные тенденции изобразительного, декоративно-прикладного искусств и дизайна. Новосибирский гос. Пе. Университет. № 2/ 2018, С. 50-54.
3. О.В. Вандышева, Е.Е. Тарасова (г. Магнитогорск). История и современные тенденции развития стиля «винтаж» в ювелирном искусстве конца XX – начала XXI в. Современные тенденции изобразительного, декоративно-прикладного искусств и дизайна. Новосибирский гос. Пед. Университет. № 2/ 2018, С. 37-43.
4. Н.С. Жданова, (г. Магнитогорск). Формирование научно-исследовательской культуры магистрантов некоторых художественных направлений. Современные тенденции изобразительного, декоративно-прикладного искусств и дизайна. Новосибирский гос. Пед. Университет. № 1/ 2018, С. 41-46.
5. Раппорт С.Х. Неизобразительные формы в декоративном искусстве. Москва, 1968.
6. Казахский традиционный орнамент в современном изобразительном искусстве Казахстана [Текст] / коллективная монография.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 280 с. CD-ROM ISBN 978-601-230-070-3
7. Шабалина Н. М. Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы: учеб. пособие / Н. М. Шабалина. – Челябинск: Издательство Южно-Уральского государственного гуманитарно-педагогического университета, 2020. – 143 с..
8. Шойбеков, Р.Н. Қазақ қолөнері аталымдарының түсіндірме сөздігі [Мәтін] / Р.Н. Шойбеков.- Алматы: Сардар, 2012.- 312 б. ISBN 978-601-7174-29-3:
9. Тохтабаева, Ш.Ж. Этнокоды в декоративно-прикладном искусстве казахов [Текст] / Ш.Ж. Тохтабаева.- Алматы: Ғылым ордасы, 2017.- 124 с. ISBN 978-601-280-998-5
10. Қайрамбаев, Ж.Қ. Қазақтың сәндік -қолданбалы өнері терминдерінің түсіндірме суретті сөздігі [Мәтін]: оқу құралы / Ж.Қ. Қайрамбаев.- Алматы: Т.Жүргенов атын. ҚазҰОА, 2015.- 340б. ISBN 978-601-265-188-1
11. Әбдуалиева, Ш. Тоқыма өріліміне жетекшілік [Мәтін]: Оқу құрал / Ш. Әбдуалиева.- Алматы, 2013.- 190 б. ISBN 978-601-06-2362-0
12. Заманауи Қазақстан суретшілері [Мәтін] = Художники современного Казахстана.- рухани жаңғыру.- Астана: TOO Intellservice, 2018.- 264 б. ISBN 978-9965-23-462-0

13. Муқанов, М.Ф. Национальдык художественные образы в искусстве современного казахского гобелена [Текст]: Учебное пособие. Краткий курс / Малик Флоберович Муқанов.- Алматы: Fortress Каз НАИ им Т.К.Жургенова, 2019.- 156с.- (МКиСРК). ISBN 978-601-265-251-2

Қосымша әдебиеттер

1. Сокольникова Н.М., Крейн В.Н. История стилей в искусстве: учеб.пособие/ Н.М. Сокольникова, В.Н. Крейн. — М.: Гардарики, 2006. -395 с.: ил.
- 2.Беляева, О. А. Композиция : практическое пособие для вузов. - 2-е изд. - Москва; Кемерово : Изд-во КемГИК, 2019. - 59 с. - (Университеты России).
- 3.Сенько, Ю. В. Гуманитарные основы педагогического образования. - Москва: Изд-во Моск. психолого-социального ун-та, 2015. - 252 с.
- 4.Корнилов, И. К. Основы технической эстетики: учебник и практикум для вузов. — 2-е изд., испр. и доп. - Москва, 2019. - 158 с.
- 5.Кошаев, В. Б. Декоративно-прикладное искусство. Понятия. Этапы развития: учебное пособие для вузов. - Москва: Гуманитар, издат. центр ВЛАДОС, 2010. - 430 с.
6. Молотова В.Н. Декоративно-прикладное искусство : учебное пособие / В. Н. Молотова. — 2-е изд. испр. и доп. — М. : ФОРУМ, 2010. — 288 с. — (Профессиональное образование).
7. Е.А. Сысоева, И.Н. Карнаева (Бийск). Инновационные технологии формирования профессиональных и специальных компетенций бакалавров в художественном образовании. Современные тенденции изобразительного, декоративно-прикладного искусств и дизайна. Новосибирский гос. Пед. Университет. № 1/ 2016, С. 124-128.

Электронные ресурсы:

1. <https://studme.org/357979/pedagogika/zaklyuchenie>
2. https://nokkii.ru/download/library/bibliograficheskij_ukazatel_dpi_2017.pdf
3. <https://www.sites.google.com/site/sajlucitelejiskusstva/literatura-dla-ucitelej-izo>

IV. Ғылыми жұмыстарға арналған тақырыптар тізімі

1. Сәндік-қолданбалы өнердегі утилитарлық пен көркемдіктің арақатынасы: тарихи-философиялық аспект.
2. Ою-өрнек Қазақстан мәдениетіндегі идеологиялық кодтардың тасымалдаушысы ретінде.
3. Қазіргі сәндік-қолданбалы дизайндағы этникалық мотивтерді стильдеу және бейімдеу.
4. Қазіргі заманғы өнер және колөнер: колөнер, дизайн және концептуалды өнер арасында.
5. 21 ғасыр сәндік-қолданбалы өнердегі цифрлық технологиялар мен жаңа материалдар..